

**Recenzja pracy habilitacyjnej oraz dorobku
Pani dr Agnieszki Zwierko-Wiercioch
w dziedzinie sztuk muzycznych
w dyscyplinie art. wokalistyka**

Podstawowe dane osobowe recenzenta:

Prof. dr hab. Agnieszka Monasterska

Akademia Muzyczna w Krakowie

Dziedzina: sztuka

Dyscyplina artystyczna: sztuki muzyczne

Kraków dnia 12.11.2020r

Zleceniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Rada Dyscypliny Artystycznej, pismo z dnia 30.09. 2020 roku informujące o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem w komisji habilitacyjnej do oceny osiągnięć Pani dr Agnieszki Zwierko-Wiercioch w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, wszczętym w dniu 2.12.2019r. Do zlecenia dołączona została dokumentacja złożona przez Habilitantkę:

- Pismo UMFC wyznaczające mnie członkiem komisji habilitacyjnej w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Agnieszce Zwierko-Wiercioch z dnia 30.09.2020r.
- Autoreferat w języku polskim
- Dzieło artystyczne w formie elektronicznej. Oryginalne osiągnięcie artystyczne zamieszczone na YouTube jako plik niepubliczny do celów procesu habilitacyjnego
- Wykaz i dokumentacja dorobku - plakaty, recenzje, wywiady

Podstawowe dane o Habilitantce

Dr Agnieszka Zwierko-Wiercioch urodziła się w Warszawie.

Wykształcenie:

25 lutego 1987 tytuł magistra inżyniera informatyka na Wydziale Elektroniki Politechniki Warszawskiej, w zakresie Informatyki — specjalność: budowa i oprogramowanie maszyn matematycznych

21 czerwca 1994 tytuł magistra sztuki na Wydziale Wokalno — Aktorskim Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie (obecnie Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina). Dyplom przygotowany pod kierunkiem prof. Kazimiery Goławskiej.

Uzyskanie stopnia doktora

31 marca 2015r. dyplom doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka na Wydziale Wokalno — Aktorskim Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Nagrody i wyróżnienia

9 marca 2016 dyplom Honorowego Złotego Inżyniera Przeglądu Technicznego za rok 2015 przyznawany absolwentom uczelni technicznych prowadzących wyróżniającą się działalność w innych zawodach.

Informacje o zatrudnieniu w jednostkach artystycznych i naukowych

1. 1 lipca 1991 – 31 sierpnia 1993 Reprezentacyjny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego w Warszawie, solistka wokalistka
2. 1. grudnia 1996 — 28 lutego 2002 Teatr Muzyczny ROMA w Warszawie, solistka śpiewaczka
3. 1. marca 2005 — 28 lutego 2009, Teatr Narodowy Morawsko Śląski w Ostrawie (Czechy), solistka śpiewaczka
4. 1. października 2017 do chwili obecnej – Wydział Instrumentalno - Pedagogiczny w Białymstoku, Filia Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, na stanowisku adiunkta w Katedrze Wokalistyki.

Osiągnięcia artystyczne

Pani dr Agnieszka Zwierko – Wiercioch jest artystką mającą w swoim 30 – letnim dorobku wszechstronny repertuar wokalny, z przewagą największych ról operowych.

Oto partie operowe w dorobku Habilitantki:

Pál Ábrahám	<i>Bal w Savoyu</i>	Tangolita
Samuel Barber	<i>Vanessa</i>	Baronowa
Béla Bartók	<i>Zamek Sinobrodego</i>	Judyta
Georges Bizet	<i>Carmen</i>	Carmen
Piotr Czajkowski	<i>Dama pikowa</i>	Hrabina
Piotr Czajkowski	<i>Eugeniusz Oniegin</i>	Łarina
Piotr Czajkowski	<i>Mazepa</i>	Lubov
Piotr Czajkowski	<i>Czarodziejka</i>	Eupraxia
Luigi Cherubini	<i>Medea</i>	Neris
Francesco Cilea	<i>Adriana Lecouvreur</i>	Księżna de Bouillon
Antonín Dvořák	<i>Rusalka</i>	Jeżibaba
Leoš Janáček	<i>Katia Kabanowa</i>	Kabanicha
Leoš Janáček	<i>Jenufa</i>	Kostelniczka
Pietro Mascagni	<i>Rycerskość wieśniacza</i>	Santuzza
Jules Massenet	<i>Werther</i>	Charlotte
Jules Massenet	<i>Cendrillon</i>	Mme de la Haltiere
Stanisław Moniuszko	<i>Straszny dwór</i>	Cześnikowa

Stanisław Moniuszko	<i>Straszny dwór</i>	Jadwiga
Modest Musorgski	Jarmark Soroczyński	Chiwrja
Krzysztof Penderecki	<i>Raj utracony</i>	Grzech
Giacomo Puccini	<i>Madame Butterfly</i>	Suzuki
Giacomo Puccini	<i>Siostra Angelica</i>	Księżna
Giacomo Puccini	<i>Płaszcz</i>	Frugola
Giacomo Puccini	<i>Gianni Schicchi</i>	Zita
Richard Strauss	<i>Salome</i>	Herodiada
Richard Strauss	<i>Elektra</i>	Klytämnestra
Igor Strawiński	<i>Król Edyp</i>	Jocasta
Karol Szymanowski	<i>Król Roger</i>	Diakonissa
Richard Wagner	<i>Der Fliegende Hollander</i>	Mary
Richard Wagner	<i>Parsifal</i>	Kundry
Giuseppe Verdi	<i>Rigoletto</i>	Magdalena
Giuseppe Verdi	<i>Nabucco</i>	Fenena
Giuseppe Verdi	<i>Bal maskowy</i>	Ulryka
Giuseppe Verdi	<i>Trubadur</i>	Azucena
Giuseppe Verdi	<i>Aida</i>	Amneris
Giuseppe Verdi	<i>Don Carlos</i>	Księżniczka Eboli
Giuseppe Verdi	<i>Moc przeznaczenia</i>	Preziosa
Giuseppe Verdi	<i>Falstaff</i>	Mrs Quickly
Riccardo Zandonai	<i>Conchita</i>	Matka Conchity

Repertuar oratoryjno – pieśniarski

Johann Sebastian Bach	<i>Magnificat</i>
Jan Sebastian Bach	<i>Wielka msza h-moll</i>
Ludwig van Beethoven	<i>Msza C-Dur</i>
Ludwig van Beethoven	<i>IX symfonia</i>
Ludwig van Beethoven	<i>Missa Solemnis</i>
Antonín Dvořák	<i>Stabat Mater</i>
Antonín Dvořák	<i>Requiem</i>
Leoš Janáček	<i>Msza glogolicka</i>
Gustav Mahler	<i>Symfonie</i>
Gustav Mahler	<i>Pieśni</i>
Wolfgang Amadeus Mozart	<i>Msza koronacyjna C-Dur</i>
Wolfgang Amadeus Mozart	<i>Requiem</i>
Wolfgang Amadeus Mozart	<i>Wielka msza c-moll</i>
Wolfgang Amadeus Mozart	<i>Litaniae de venerabili altaris sacramento B-dur</i>
Krzysztof Penderecki	<i>Te Deum</i>
Giovanni Battista Pergolesi	<i>Stabat Mater</i>
Siergiej Prokofjew	<i>Aleksander Newski</i>
Gioacchino Rossini	<i>Stabat Mater</i>

Gioacchino Rossini	<i>Petite Messe Solennelle</i>
Franz Schubert	<i>Msza nr 6 Es-Dur</i>
Igor Strawinski	<i>Wesele</i>
Igor Strawinski	<i>Pulcinella</i>
Karol Szymanowski	<i>Stabat Mater</i>
Giuseppe Verdi	<i>Requiem</i>
Antonio Vivaldi	<i>Gloria</i>

Gościnnie partie operowe wykonywała na takich scenach jak:

Teatro Regio w Turynie, Wexford Opera Festival, Aphrodite Opera Festival, Beijing Music Festival, Royal Opera w Kopenhadze, Leipziger Oper, Słowacka Opera Narodowa w Bratysławie, Państwowa Opera w Pradze, Teatr Narodowy Morawsko – Śląski w Ostrawie, Państwowy Teatr w Koszycach, Państwowa Opera w Bańskiej Bystrzycy, Teatro Massimo w Palermo, Teatro Massimo Bellini w Catanii, Semperoper w Dreźnie, Teatro alla Scala w Mediolanie, Palacio Euskalduna w Bilbao, Teatro Cervantes w Madrycie, Opera de Oviedo, Gran Teatre del Liceu w Barcelonie, Opera Lyra w Ottawie, Accademia di Santa Cecilia w Rzymie, Musashino Concert Hall w Tokyo, Teatro Colon w Buenos Aires, Komische Oper Berlin, Staatsoper Berlin, Royal Opera House Covent Garden w Londynie, Opéra de Montréal, Theater an der Wien, Théâtre Royal de la Monnaie w Brukseli, Teatro Real Madrid, Glyndebourne on Tour, Glyndebourne Opera Festival.

Wśród dyrygentów, z którymi współpracowała należy wymienić następujące autorytety:

Andrzej Straszynski, Jacek Kaspszyk, Wojciech Michniewski, Gabriel Chmura, Robert Jindra, Oliver Dohnanyi, Jan Latham – Koenig, Lothar Koenigs, Patrick Lange, Henrik Nanasi, Carlo Montanaro, Donato Renzetti, Bruno Campanella, Evelino Pidò, Renato Palumbo, Antonio Pappano, Michael Schönwandt, Josep Pons, Ivor Bolton, Alain Altinoglu, Guillermo García Calvo, Duncan Ward, John Williams, Yannick Nézet – Séguin.

Do grona wybitnych reżyserów operowych, z którymi współpracowała należą:

Marek Weiss – Grzesiński, Janusz Kijowski, Stanisław Brejdygant, Krzysztof Warlikowski, Michael Tarant, Yannis Kokkos, Giulio Ciabatti, Lamberto Puggelli, Roberto Laganà Manoli, Stéphane Braunschweig, David Pountney, Jossie Wieler, Ivo Van Hove, Christof Loy, Barrie Kosky, Alain Gauthier, Laurent Pelly, Carlos Wagner, Damiano Michieletto, Fiona Shaw.

Dorobek płytowy

I. F. Schubert Mass in Eflat major D 950 CD

Belgian Medical Orchestra, The Choir of the Academy of Medicine of Białystok dyr.

A. Banasiewicz, The Choir „Feu Sacre" (Belgium) dyr. Michel Cuvelier

Dyrygent Michel De Bock Soliści: Agnieszka Zwierko soprano, Bénédicte Stranard alto, Stephan Van Dyck tenor, Benoît, Delisse tenor, Dirk Snellings bas

Wyprodukowane przez Ars Medica Pro Humanitate, live recording AMH 902 CD.

2. P. Łukaszewski Missa pro Patria CD

Chór Akademii Teologii Katolickiej dyr. Ks. K. Szymonik, Orkiestra Koncertowa Wojska Polskiego im. St. Moniuszki

Dyrygent Grzegorz Mielimąka

Solistki: Joanna Kozłowska sopran, Agnieszka Zwierko-Wiercioch mezzosopran

Wyprodukowane przez Acte Prealable 1998 AP0009

3. St. Moniuszko Straszny Dwór CD

Chór i orkiestra Teatru Wielkiego Opery Narodowej w Warszawie

Dyrygent Jacek Kaspzyk

Soliści: Adam Kruszewski - Miecznik, Iwona Hossa - Hanna, Anna Lubańska - Jadwiga, Krzysztof

Szmyt - Damazy, Dariusz Stachura - Stefan, Piotr Nowacki - Zbigniew, Stefania Toczyska -

Cześnikowa, Zbigniew Macias - Maciej, Romuald Tesarowicz - Skołuba, Agnieszka Zwierko -

Marta, Jacek Parol - Grześ

Wyprodukowane przez EMI CLASSIC 2003, 2 CD 7243 5 57489 2 8

4. K. Szymanowski Król Roger DVD

Chorus and Orchestra of Royal Opera House

Reżyseria Kasper Holten Dyrygent: Antonio Pappano

Soliści: Mariusz Kwiecień - Król Roger, Georgia Jarman - Roksana, Saimir Pirgu - Pasterz,

Kim Begley - Edrisi, Alan Ewing - Archereios, Agnes Zwierko - Diakonissa

Wyprodukowane przez Royal Opera House Covent Garden Foundation 2015, OAI 161 D

5. N. Rimsky-Korsakov Le coq d'or /30nomočl nemyzu 0R DVD

La Monnaie Symphony Orchestra and Chorus

Reżyseria Laurent Pełly

Dyrygent Alain Altinoglu

Soliści: Pavlo Hunka - Tsar Dodon, Alexey Dolgov - Tsarevich Gvidon, Konstantin Shushakov -

Tsarevich Afron, Alexander Vassiliev - General Polkan, Agnes Zwierko - Amelfa, Alexander

Kravets - Astrologer, Venera Gimadieva - Tsaritsa of Shemakha, Sheva Tehoval – Golden Cockerel

Wyprodukowane przez La Monnaie/De Munt & Energipole Group 2016, BAC 147

Ocena osiągnięć artystycznych

Dorobek artystyczny Habilitantki jest imponujący. Występuje na scenie od czasu studiów. początkowo jako głos sopranowy, następnie w partiach mezzosopranowych.

Jest obdarzona głosem o ciemnej, dramatycznej barwie, rozległej skali głosu i dużym wolumenie.

Głos posiada dużą nośność i łatwość wysokich dźwięków. Działalność artystyczna po uzyskaniu stopnia doktora obejmuje ogromną ilość przedstawień, w tym głównie wykonywanych poza granicami kraju. W autoreferacie tak wspomina początek kontaktów z teatrami zagranicznymi:

Mój debiut międzynarodowy miał miejsce 13 maja 2000 roku i od tego momentu stałam się częstszym gościem scen zagranicznych niż polskich. Sukces i akceptacja na trudnych deskach włoskiego teatru Teatro Regio, zmotywowały mnie do zainwestowania finansowo i psychicznie w rozwój kariery poza Polską.

Lista teatrów operowych zarówno w Polsce jak i za granicą oraz ról tam wykonywanych, jest jak wykazałam powyżej bardzo długa i zawiera najtrudniejsze i najbardziej prestiżowe mezzosopranowe partie operowe. Na szczególne wyróżnienie zasługują takie partie operowe jak Judyta w *Zamku Sinobrodego* Bartoka, Santuzza w *Rycerskości wieśniaczej* Mascagniego, *Mme de la Haltiere* w *Cenrillon* Masseneta, Grzech w *Raju utraconym* Pendereckiego, Jocasta w *Królu Edypie* Strawińskiego, Kundra w *Parsifalu* Wagnera, Ulryka w *Balu maskowym* Verdiego, *Eboli* w *Don Carlosie* Verdiego.

Należy także podkreślić rangę kreacji artystycznych dr Agnieszki Zwierko ze względu na słynne sceny operowe, gdzie występowała: Teatro alla Scala w Mediolanie, Komische Oper Berlin, Staatsoper Berlin, Royal Opera House Covent Garden w Londynie, Theater an der Wien, Glyndebourne on Tour, Glyndebourne Opera Festival. Z teatrów za oceanem należy wymienić Teatro Colón w Buenos Aires oraz operę w Montrealu.

Ścieżka kariery dr Agnieszki Zwierko jest o tyle interesująca i wyróżniająca ją spośród innych mezzosopranistek, że partie, które zostały jej zaproponowane są bardzo zróżnicowane zarówno od strony gatunku głosu jak i charakteru postaci. Partie Verdiowskie, Pucciniowskie, Wagnerowskie wymagające ekspresji dramatycznej, stały się drogą do sukcesu odniesionego w partiach komicznych takich jak: *Mme de la Haltiere* w operze J. Masseneta *Cendrillon*, partia Tangolioty w operetce jazzowej *Bal w Savoyu* Póla Abrahama oraz wyróżniona w dokumentacji partia Chiwrji w *Jarmarku soroczyńskim* Modesta Musorgskiego.

W autoreferacie Habilitantka tak opisuje zmianę w poszukiwaniach artystycznych:

Podczas czytania dialogów (partia Tangolity) odkryliśmy z Barriem (Barrie Kosky - reżyser), że bardzo naturalnie tworzę tekstem dowcip sytuacyjny, komentując pewne sentencje po polsku. I tak powstała „moja” Tangolita, którą bryluję na berlińskiej scenie już ponad 6 lat. Odkryłam w sobie nieznane mi wcześniej złoża talentu komicznego, myślę jednak, że gdybym nie spotkała na swojej drodze owej „bratniej duszy polskiej” z Australii do dziś zmagalabym się na scenie z dramatyzmem i powagą...

Działalność dydaktyczna

Dr Agnieszka Zwierko od roku 2017 związana jest białostocką filią UMFC jako pedagog śpiewu. Jest to zbyt krótki czas, aby można było poszczycić się osiągnięciami pedagogicznymi.

Prowadziła warsztaty i kursy wokalne:

1. Lipiec 2018r. – kurs wokalny dla głosów mezzosopranowych z Polskiego Narodowego Chóru Młodzieżowego z Wrocławia
2. 7-15. 08. 2019 r. Master Class przed Konkursem Wokalnym w Busku Zdroju

Brała udział jako ekspertka w konkursach wokalnych:

1. Konserwatorium Muzyczne im. V. Belliniego w Palermo 21 - 23 listopada 2005r.
III. Konkurs Wokalny Muzyki Operowej i Kameralnej
2. Konkurs do studia operowego przy Opera Lyra w Ottawie(Kanada)
Opera Studio Competition, Ottawa, 22 marca 2009 roku

3. XIV Ogólnopolski Konkurs Moniuszkowski „Aria i pieśń wieczorna”
Białystok 27-28. 11. 2017r.
4. Konkurs Wokalny w Busku Zdroju „Bella Voce” 17-19 sierpnia 2019r.

Osiągnięcia naukowe

Działalność naukowa na polu interpretacji dzieł operowych w dużym stopniu spełnia warunki Ustawy.

Ocena dzieła artystycznego

Wypełniając dyspozycje ustawowe (art. 16 ust. 2 Ustawy oraz § 12 ust. 2 pkt 2 i 3 Rozporządzenia MNiSW z dnia 22. 09. 2011 r.) Habilitantka jako oryginalne osiągnięcie artystyczne przedstawiła partię Chiwrji w operze Modesta Musorgskiego *Jarmark Soroczyński*. Do dokumentacji załączone są płyty DVD z nagraniem materiałem audiowizualnym spektaklu zarejestrowanego na żywo w Komische Oper w Berlinie (Niemcy) podczas premiery w dniu 2 kwietnia 2017 roku.

Wykonawcy:

Jens Larsen – Czerewik, Agnes Zwierko – Chiwrja, Mirka Wagner – Parasja, Tom Erik Lie – Kum, Ivan Tursić – Afanasij Iwanowicz, Hans Gröning — Cygan, Chór i Orkiestra Komische Oper Berlin, reż. Barrie Kosky, dyr. Henrik Nânâsi.

Opera Modesta Musorgskiego *Jarmark soroczyński* to niedokończona przez Musorgskiego trzyaktowa opera buffa z librettem własnym na podstawie noweli Gogola. Inspiracją do napisania tej opery była cygańska i ukraińska muzyka ludowa. W dziele tym sztuka realizmu miesza się z ideą bezpośredniego oddziaływania na prostego słuchacza – odbiorcę.

Kreacja dr Agnieszki Zwierko w tym spektaklu zasługuje na najwyższe uznanie. Bardzo trudna partia od strony muzycznej wykonana jest z wielką swobodą w prawdziwie komicznym charakterze. Widać wspaniałe porozumienie artystki z zamysłem reżysera. Pani Agnieszka Zwierko bawi się na scenie mając wiele zadań aktorskich do wykonania. Popisowy drugi akt odbywa się przy wielkim stole, gdzie Artystka wykonuje wiele czynności kulinarnych. Niełatwe melodie partii Chiwrji osadzone głównie w niskiej tessiturze brzmią dźwięcznie i efektownie. Swoją osobowością artystyczną dr Agnieszka Zwierko przykuwa uwagę widza.

Myślę, że kreacja Habilitantki w operze Musorgskiego obwołana zostanie jako wzorcowe wykonanie tej partii.

W autoreferacie wspomina pracę nad tym dziełem od strony reżyserskiej:

Współpraca z fantastycznym i dziś uznawanym za jednego z najbardziej charyzmatycznych reżyserów na świecie była dla mnie bodźcem do zweryfikowania moich „celów operowych.” Jak wspomniałam wcześniej, byłam dotychczas zafascynowana rolami dramatycznymi, tworzeniem postaci skomplikowanych, trudnych charakterologicznie... nie zdawałam sobie sprawy z mojej vis comica i dlatego spotkanie z Barrie Kosky'm uważam za najważniejsze wydarzenie w ostatnim dziesięcioleciu mojej operowej kariery.

Konkluzja

Analizując dorobek artystyczny dr Agnieszki Zwierko-Wiercioch stwierdzam, że Artystka ma na swoim koncie osiągnięcia artystyczne największego formatu. Różnorodność partii operowych, ilość wykonań i prestiżowe miejsca spektakli stawiają Ją w czołówce wybitnych polskich artystów śpiewaków.

Swoimi wybitnymi osiągnięciami artystycznymi znacząco wpływa na rozwój polskiej kultury wokalne rozpowszechniając ją w kraju i za granicą.

Uważam, że zarówno ponad 30 – letnia aktywność twórcza Habilitantki jak i przedstawione dzieło artystyczne spełniają wymagania Ustawy. Jej osiągnięcia stanowią znaczący wkład w rozwój reprezentowanej przez Nią dyscypliny artystycznej i uznaję, że dorobek Pani dr Agnieszki Zwierko-Wiercioch spełnia wymogi art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o Stopniach i tytule w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Osiągnięcia Kandydatki przyjmuję

Prof. dr hab. Agnieszka Monasterska

